

Mijn ware verhaal

Meld je aan voor onze nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van
de nieuwste boeken van Ambo|Anthos *uitgevers* via
www.amboanthos.nl/nieuwsbrief.

Karin Bloemen

Mijn ware verhaal

Geschreven in samenwerking met
Thomas van den Bergh

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 4356 8

© 2019 Karin Bloemen

Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van
Sebes & Bisseling Literary Agency te Amsterdam

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Karin Bloemen

Foto auteur © Mark Uyl / Locatie: Pulitzer Hotel

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

In liefdevolle herinnering

Annelies Bloemen

1955-1989

Het schemert, het moet nog vroeg in de ochtend zijn. Mijn bed deint zachtjes op en neer. Ik drijf ergens op open water, ik kan het klotsen bijna horen. Dit vederlichte dobberen mag van mij nog uren zo doorgaan.

In de verte klinkt het gepiep van een vogel: *fietefietefiet, fietefietefiet*. Waar ken ik dat fluitje toch van? Misschien is het van een eendenkuiken, op zoek naar haar moeder.

Mijn eigen moeder is nog niet zo lang geleden overleden, dat weet ik zeker. Wanneer was het, één, twee jaar terug?

Opeens zie ik hoe ze aan komt stiefelen, achter haar rollator. Ze heeft haar witte haar in een knotje, haar knokige benen komen tevoorschijn onder een paarse plooirok.

‘Verdomme Karin, help me nou eens. Waarom moet ik ook altijd alles alleen doen?’

Dat eeuwige gemopper van haar. Sommige mensen worden milder als ze oud worden, nou, mijn moeder niet. De laatste jaren van haar leven sleet ze als een verbitterde vrouw, kwaad op alles en iedereen.

‘Ja mam, even geduld.’

Ik probeer naar haar toe te komen, maar ik lijk verlamd.

Mijn benen komen geen centimeter vooruit. Langzaam lost mijn moeder op in de mist.

Ik moet even geslapen hebben, want als ik mijn ogen weer opendoe is het licht in de kamer. Een groot veelkleurig boeket tulpen staat op een tafel voor het raam.

Pieppiep, pieppiep. Het apparaat aan mijn hoofdeinde blijft onverstoorbaar geluid produceren. Kreunend tracht ik iets overeind te komen. Mijn lijf voelt verdoofd, alsof het niet van mij is. Een vlaag van paniek trekt door mijn onderbuik.

Voorzichtig til ik het laken omhoog. Mijn knieën zien eruit als twee rollades. Opgezet rood vlees, zowel links als rechts zorgvuldig dichtgeniet.

Ik begin net weer een beetje weg te zweven op mijn morfine-roes, als een knappe middelbare man de kamer binnenstapt. Hij stelt zich voor als dokter Michiel van Trommel, de chirurg die me twee nieuwe kniegewrichten heeft bezorgd. Hij kijkt er heel tevreden bij, alsof hijzelf de gelukkige ontvanger is.

Tot in detail vertelt hij hoe de operatie verlopen is. Het plaatsen van de incisie vlak boven de knie, het lossnijden van de pezen en banden, het vervangen van het gewricht door de prothese – laconiek somt hij de opeenvolgende stappen op. Voor hem is dit duidelijk een routineklus. De arts verwacht geen complicaties, alleen het passeren van de poortjes op Schiphol kan nog weleens problemen opleveren. Ik lach om zijn grapje, dat hij waarschijnlijk al honderd keer gemaakt heeft.

Twee nieuwe knieën. Het was onvermijdelijk. Ik kon op de oude amper meer lopen, na iedere voorstelling moest ik een dag herstellen. Slijtage, na een half leven van rennen, springen en dansen op het toneel.

Ik zucht eens diep. Ik kan maar moeilijk accepteren dat een deel van mijn lichaam niet functioneert. Ik wil controle. Controle over mijn spieren. Controle over mijn onderlichaam.

Opnieuw laait een misselijkmakende angst op. Ik heb geen enkel gevoel in mijn benen, ze liggen als twee koude blokken marmer onder de dekens. Bewegen lukt niet, met de grootste moeite kan ik net een beetje met mijn tenen wiebelen. Dit is toch niet normaal?

Dokter Van Trommel legt uit dat ik me geen zorgen hoeft te maken. Hij heeft mijn spieren doorgesneden, het is gewoon een kwestie van tijd om ze weer te laten aangroeien. Hetzelfde geldt voor de kapsels rond mijn knieën.

Ja, natuurlijk, als je het zo beschouwt is er niks aan de hand, maar de spoken in mijn hoofd fluisteren iets anders. Misschien kan ik wel nooit meer optreden. Of nooit meer lopen. Nooit meer rechtop staan. Dan word ik een gevangene in mijn eigen lichaam.

Een frisse jongeman stapt mijn kamer binnen. Hij stelt zich voor als Rodrigo, de fysiotherapeut met wie ik vanmiddag voorzichtig wat eerste oefeningen zal doen.

Althans, zo zag ik dat voor me. Maar Rodrigo klapt in zijn handen en zegt vrolijk: 'Kom, we gaan staan.'

Een zenuwgiechel ontsnapt me. 'Ben je helemaal gek geworden! Ik kan überhaupt niet in beweging komen!'

'Luister,' zegt Rodrigo, 'je spieren zullen het nooit leren als je ze niet gaat gebruiken. En wat je knieën betreft: die zijn sterker dan ooit.' Hij tilt mijn benen uit bed en zet ze op de grond. Daarna pakt hij een looprek, zet dat voor me neer en spoort me aan overeind te komen.

De blinde paniek suist alweer door mijn lijf. Ik ben verlamd. Ik kan niets.

Rodrigo probeert me gerust te stellen. ‘Ik vang je op als je valt,’ belooft hij. De naïviteit. Ik weeg honderdtien kilo, schoon aan de haak. Dat lukt hem nooit.

Trillend van de zenuwen probeer ik overeind te komen. Ik moet me overgeven, me niet verzetten, ik weet het. Maar dat is voor mij nou net een van de allermoeilijkste dingen die er zijn.

Uitgeput val ik terug op het matras. Rodrigo staat er bedremmeld bij. ‘Tja, jammer, meestal lukt dit wel. Nou ja, morgen is een nieuwe dag.’

Als Marnix een uur later arriveert, breek ik. Huilend als een kind hang ik in zijn armen. Ik tril over mijn hele lichaam, de tranenvloed maakt natte vlekken op mijn blauwe ziekenhuispyjama.

Dan laat ik me, leeg en stil, terug in de kussens zakken. Marnix kijkt me onderzoekend aan. ‘Dit is niet helemaal normaal, hè,’ zegt hij met een glimlachje.

‘Nee, dit is niet helemaal normaal.’

Ik weet wat hij wil zeggen. Dergelijke inzinkingen komen ergens vandaan. Het zijn symptomen van een oude pijn.

Zou ik niet nog eenmaal het putdeksel oplichten en afdalen in mijn diepste, zwartste herinneringen? Als ik nog één keer die hele verdomde geschiedenis op een rij zet, zal ik dan vrijer, lichter door het leven gaan?

Ik voel weerstand. Het is allemaal zo lang geleden, in een tijd en een wereld die ik ver achter me heb gelaten. De Karin van toen is een andere Karin dan die van nu, toch? De herinneringen aan mijn verziekte jeugd liggen ergens netjes opgeborgen in een laatje onder in mijn hoofd. Kan ik dat laatje niet beter dichthouden?

Uit de morfinemist doemt mijn vader op, Jan Bloemen, bij wie mijn geschiedenis begint. Hij is aan het sporten, natuurlijk, het zal eens niet. Altijd en eeuwig was Jan in beweging. Hij had een racefiets en toerde door de kop van Noord-Holland. Hij was handbaltrainer. Hij voetbalde. Hij kon geweldig schaatsen. Tijdens de Elfstedentocht van 1956 is hij van het ijs gehaald bij Bolsward omdat zijn tenen er bijna waren afgevroren. Ze moesten hem van het ijs trekken, want hij wilde door.

Mijn vader was een fanatiekeling. Twee weken voor zijn huwelijk liet hij al zijn tanden trekken omdat hij een kunstgebit mooier vond voor de foto. Zijn trouwpak naaide hij in één nacht. Dat moest ook nog even.

Altijd werken, altijd bezig, dat was Jan Bloemen. Van beroep was hij meesterkleermaker. Zo heeft hij ook mijn moeder ontmoet, die coupeuse was. Samen begonnen ze in Schagen een naaiatelier en een winkel met meubelstukken, kleding en sieraden. Al gauw werd het assortiment uitgebreid met allerlei cadeauartikelen, zoals koperen kannen en speculaasplanken. Ze noemden hun zaak De Schouw, omdat er een grote schouw in het midden van de winkel stond, met een spiegel erboven.

Jan Bloemen, een lange man met een langwerpige, sensitieve gezicht. Hij werd al vroeg kaal, en hanteerde met toupetjes. Hij had grote handen, met opvallend lange vingers.

Van de ene op de andere dag liet hij zijn vrouw en jong gezin in de steek. Ik heb nooit begrepen wat er toen in hem is gevaren. Ik heb het hem nooit kunnen vragen.

Zie je nou, denk ik, het begint al te stromen. Ik hijs mezelf met moeite overeind, duw een kussen in mijn rug en pak mijn laptop. En terwijl het eendenkuiken achter me onafgebroken blijft piepen, begin ik te schrijven.

I

Ik zit op de zachte arm van mijn moeder. Haar lamswollen vest kriebelt tegen mijn blote been. Ik pluk pluisjes van haar schouder terwijl ik ingespannen bij de ijsboer naar binnen tuur. Achter het glas van de etalageruit zie ik hoe meneer Peetoom de hoorntjes een voor een onder de reusachtige ijsmachine houdt, aan de hendel trekt en ze op magische wijze roze en witte puntmutsen opzet.

Het roze smaakt naar aardbei, weet ik, het wit is vanille. Mijn favoriet.

O, wat zou ik graag even een likje nemen van een van die sierlijke, krullerige ijstoeters. Maar ik zal nu wel niks meer krijgen.

Mijn moeder is daarnet met mij op de arm naar buiten gelopen, en op de hoek van de Gracht, vlak voor de ijssalon, verscheen papa, zomaar uit het niets. Zijn blauwe ogen keken minder blij dan normaal, zijn lippen waren bleek. Maar nog voor hij iets had kunnen zeggen begon mijn moeder al te roepen dat het niet ging, dat het niet kon, dat hij zich niks in zijn hoofd moest halen. In een paar tellen stonden ze te blèren tegen elkaar. Ik kreeg het er koud van.

Het is ruzie. Ik begrijp niet waar het over gaat, ze gaan al-
maar harder schreeuwen. Van een ijsje zal nu wel niks meer
terecht komen. Misschien als ik heel hard aan vanille-ijs denk,
zou mama dat dan merken? Moeders weten altijd alles, zei An-
nelies laatst, en zij kan het weten want zij is de oudste van ons
drieën.

Het lekkerste van ijs vind ik dat je mond er zo fris van wordt.
Je tong gaat tintelen, je gehemelte wordt bijna gevoelloos. Ik
kan de zachte, romige vanillesmaak al bijna proeven.

Zo plotseling als de ruzie begonnen is, zo snel is het ook weer
afgelopen. Mijn vader beent weg in de richting van de Markt,
mama kijkt hem na, fluistert iets onverstaanbaars, hupt mij
nog eens wat hoger op haar arm, en draait zich dan resoluut
om. Ik verlies bijna mijn evenwicht. Als we vlak bij De Schouw
zijn probeer ik het toch nog, met mijn liefste stemmetje.

‘Mama, mag ik een ijsje?’

‘Nee kind, nu niet. Dit is geen moment voor ijs.’

Haar stem klinkt vermoeid, zo heb ik haar nog nooit ge-
hoord.

Papa is weg. Annelies zegt dat hij wegblijft, dat hij niet meer
van ons houdt. Ik kan dat niet geloven, ik denk dat hij wel weer
terugkomt.

Mijn papa is speciaal, hij kan heel veel. Een tijdje terug re-
den we in zijn blauwe Kever naar oma, en toen liet hij zien dat
hij zonder handen de auto kon besturen. Heel eng maar hij
deed het echt.

We zijn ook met hem naar de Bedriegertjes geweest, een heel
grote speeltuin. Ik mocht net zo lang op de wipwap blijven zit-
ten als ik zelf wilde. En als hij met ons gaat keuvelen, op 11 no-
vember, halen we het meeste snoep op van iedereen.

Nee, zo'n papa verdwijnt niet zomaar, dat geloof ik nooit.
We moeten geduld hebben en gewoon heel goed ons best doen.

‘Ga weg jij, ga weg jij, ik wil je niet zien...’

Yolanda en ik dansen met onze klompjes aan op de stoep voor het huis.

‘Kom bij me, kom bij me, kom dansen misschien.’

We draaien vliegensvlug om onze as, met de armen in onze zij.

‘Fiederalalala, fiederalalala!’

Dan haken we onze armen in elkaar en draaien rondjes. Ik gier het uit. Uren kan ik dit volhouden.

Maar vandaag niet. Geertje speelt bij ons, en die houdt niet van klompendansen. Geertje heet eigenlijk Gerard, hij is het zoon-
tje van mevrouw Joling, die soms komt oppassen als mama het te druk heeft. Nu papa niet meer bij ons woont moet mama alles zelf doen: in de winkel en met het naaiwerk.

Geertje kan een heel mooie handstand maken. Om de ha-
verklap staat hij op zijn kop tegen de muur van De Schouw. Ik ben al vijf maar de handstand vind ik nog te moeilijk, dus ik zeg: ‘Zullen we verstoppertje doen?’ Geertje trekt een verveeld gezicht. ‘Knikkeren dan? Of elastieken?’

Het wordt verstoppertje. Terwijl hij tot vijftientig telt, ren ik naar de overkant van de Gedempte Gracht. Tussen de snackbar en de platenwinkel van Snaas zit een steegje. Als ik daar achter een vuilnisvat neerhurk, ben ik onzichtbaar.

‘Wie niet weg is, is gezien, ik kom!’

Ik kan nog net zien hoe Geertje zich omdraait en spiedend om zich heen kijkt. Ergens rond mijn navel voel ik een zenuwachtige giechel opkomen.

De Gedempte Gracht is eigenlijk een klein dorpje, waar iedereen iedereen kent. Rechts van onze winkel zit de stomerij van ome Piet, een broer van mijn moeder. Het is een groot bedrijf met van die ouderwetse persen waar veel damp vanaf slaat. Soms loop ik zomaar even naar binnen om de geur van vers gestoomde kleren op te snuiven. Het prikt lekker in je neus.

Meteen daarnaast zit de winkel van ome Wim. Die doet in keukeninrichting en verwarming. Zo is zijn vader, opa Dirk, ook begonnen. Met een trekkar vol kolen en hout ging hij langs de deur, vertelt mama. Later verkocht hij flessen butaangas.

Wim is de oudere broer van mijn moeder. Mama zegt dat hij goed in zijn slappe was zit. Eerst dacht ik dat dat betekende dat-ie ook iets in de stomerij deed. Maar mijn middelste zus Yolanda zegt: ‘Ze gaan er steeds met de caravan op uit. Dan zit je goed in de slappe was.’

Samen met Yolanda ben ik laatst gaan spelen bij Rob, mijn neefje. Hij heeft een abonnement op *Donald Duck* en op zolder staat een enorme modelspoorbaan, vier tafels groot, met een landschap met bergen en huisjes. Zoiets moois had ik nog nooit gezien.

We keken hoe de trein eindeloze rondjes reed, maar we mochten er niet aan zitten. Ik werd er op een rare manier ver-

drietig van en ben snel weer naar huis gegaan.

Verderop langs de gracht wonen opa Dirk en oma Aagje. Opa werkt niet meer, al heeft-ie nog wel een fietsenstalling. Ik ben een beetje bang voor hem, hij heeft een diepe frons boven zijn neus en kan je zo streng aankijken. Van oma krijgen we meestal een kleverig geel snoepje in de vorm van een honingraat. Heerlijk vind ik die. Ik vis er een uit het blikje, steek het in mijn mond en kijk oma dankbaar aan. En ik verheug me al op wat er altijd achteraan komt: ‘Neem er nog maar eentje hoor, moidje.’

Ik vind het wel gezellig met al die familie om ons heen. Met oud en nieuw gaan de tafels in de stomerij aan de kant, en dan komen de ooms en tantes bij elkaar. Mijn tante Mies kan geweldige oliebolle bakken, schalen vol. Iedereen drinkt een glaasje spuitwijn, er wordt gelachen en gedanst en als het laat wordt gaan de grote mensen een beetje gek doen. Dan worden ze teut, zegt Annelies. Ik geloof niet dat ik ooit teut wil worden als ik groot ben.

Overal langs de Gedempte Gracht zitten winkels. Tegenover ons zit de snackbar, op speciale dagen halen we daar een frikandel en patat. Links heb je de schoenenwinkel van Mantel, aan de rechterkant zit visboer Schoehuis en daar weer tegenover kledingwinkel Bolte, met een bordes waarop Sinterklaas op 5 december uit zijn grote boek voorleest. O ja, en dan mijn lievelings: de snoepwinkel van Antje Tet. Dat is een heel klein winkeltje, met dropjes voor een cent, zuurstokken, roze en gele ouwelpapiertjes en van die zakjes zwart-op-wit die je nooit helemaal leeg kan krijgen omdat er onder in het hoekje altijd een onbereikbaar klein beetje poeder blijft kleven. Heel, heel soms mag ik iets bij Antje gaan halen. Voor een stuiver koop ik dan een roze toverbal, daar kan je de hele dag mee doen.